Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

zo 16. septembra 2013 *

„Hospodárska súťaž — Kartely — Belgický, nemecký, francúzsky, taliansky, holandský a rakúsky trh s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP — Koordinácia zvyšovania cien a výmena citlivých obchodných informácií — Právo na obhajobu — Oznámenie o spolupráci z roku 2002 — Námietka nezákonnosti — Pojem kartel — Výpočet sumy pokuty — Usmernenia k metóde stanovovania pokút z roku 2006 — Závažnosť — Dodatočný koeficient sumy“

Vo veci T-376/10,

Mamoli Robinetteria SpA, so sídlom v Miláne (Taliansko), v zastúpení: F. Capelli a M. Valcada, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci pôvodne F. Ruggeri Laderchi a A. De Matteis, neskôr F. Ruggeri Laderchi, advokáti,

žalovanej,

ktorej predmetom je, ako hlavný návrh, návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne, a subsidiárne zrušenie alebo zníženie pokuty, ktorá jej bola uložená,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia K Jürimäe (spravodajkyňa) a M. van der Woude,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. septembra 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok[1]

[omissis]

Konanie a návrhy účastníkov konania

22 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu zo 7. septembra 2010 podali žalobkyne žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

23 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (štvrtá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyzval účastníkov konania, aby písomne odpovedali na viaceré otázky. Účastníci konania tejto požiadavke vyhoveli v stanovenej lehote.

24 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania 27. marca 2012.

25 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— ako hlavný návrh, zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej týka,

— subsidiárne, zrušil pokutu, ktorá jej bola uložená, alebo znížil jej výšku na sumu rovnajúcu sa 0,3 % jej obratu alebo v každom prípade na sumu, ktorú Všeobecný súd považuje za vhodnú,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

26 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu ako sčasti neprípustnú a v každom prípade ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

[omissis]

O návrhu, predloženom ako hlavný, na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia

[omissis]

O druhom žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002

45 Žalobkyňa poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie sa opiera výlučne o informácie získané na základe žiadosti, ktorú podala Masco na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002. Toto oznámenie je však podľa nej nezákonné, keďže v Zmluve o ES ani v nariadení č. 1/2003 neexistuje nijaký právny základ, ktorý by Komisiu oprávňoval na to, aby na základe atypického aktu priznávala úplné alebo čiastočné oslobodenie od pokút podniku, ktorý sa podieľal na porušení, za ktoré boli ostatné podniky vzhľadom na jeho udanie sankcionované. Poskytnutie takéhoto oslobodenia z dôvodu udania správania ostatných podnikov podľa nej navyše predstavuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania. Okrem iného, podľa

1 — Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

žalobkyne vzhľadom na to, že jedine normotvorca Únie, rovnako ako je to v prípade členských štátov Únie, môže rozhodnúť o prijatí programu určeného na odmenenie podnikov za spoluprácu, Komisia prijatím oznámenia o spolupráci z roku 2002 porušila zásadu deľby moci, ako aj zásady transparentnosti a riadnej správy vecí verejných stanovené v Charte základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 389).

46 Komisia nesúhlasí s týmto žalobným dôvodom.

47 Najskôr treba konštatovať, že hoci žalobkyňa formálne nevzniesla námietku nezákonnosti v zmysle článku 277 ZFEÚ, stále platí, že samotná podstata jej žalobného dôvodu smeruje k zrušeniu napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že vychádza z uvedeného oznámenia, ktoré jej podľa nej nezákonné. Za týchto okolností treba v prvom rade preskúmať prípustnosť námietky nezákonnosti vznesenej žalobkyňou a v prípade, ak bude prípustná, v druhom rade preveriť, či je táto námietka dôvodná.

– O prípustnosti námietky nezákonnosti

48 Najprv treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je článok 277 ZFEÚ vyjadrením všeobecnej zásady zaručujúcej každému účastníkovi konania právo s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutia, ktoré mu je určené alebo ktoré sa ho bezprostredne a osobne týka, napadnúť platnosť skorších aktov inštitúcií, ktoré, aj keď nemajú formu nariadenia, predstavujú právny základ sporného rozhodnutia, ak tento účastník konania nemal podľa článku 263 ZFEÚ právo podať priamu žalobu proti týmto aktom, ktorých dôsledky znáša, bez toho, aby mal možnosť požadovať ich zrušenie (pozri v tomto zmysle pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisia, 92/78, Zb. s. 777, body 39 a 40, a Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisia, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 272).

49 Keďže cieľom článku 277 ZFEÚ nie je umožniť účastníkovi konania spochybniť uplatniteľnosť akéhokoľvek aktu všeobecnej povahy v prospech akejkoľvek žaloby, všeobecný akt, ktorého nezákonnosť sa namieta, musí byť priamo alebo nepriamo uplatniteľný vo veci, ktorá je predmetom žaloby, a musí existovať priamy právny vzťah medzi napadnutým individuálnym rozhodnutím a sporným všeobecným aktom (rozsudok Súdneho dvora z 13. júla 1966, Taliansko/Rada a Komisia, 32/65, Zb. s. 563, 594; rozsudky Súdu prvého stupňa z 26. októbra 1993, Reinarz/Komisia, T-6/92 a T-52/92, Zb. s. II-1047, bod 57 a z 29. novembra 2005, Heubach/Komisia, T-64/02, Zb. s. II-5137, bod 35).

50 Pokiaľ ide ďalej o usmernenia o spolupráci z roku 2002, po prvé treba uviesť jednak, že Komisia v nich všeobecne a abstraktne stanovuje podmienky, ktoré musia podniky spĺňať na to, aby mohli získať úplné alebo čiastočné oslobodenie od pokút za porušenia článku 101 ZFEÚ (pozri body 8 až 27 uvedených usmernení), a jednak, že uvedené oznámenie vytvára v podnikoch legitímne očakávania (pozri bod 29 uvedeného oznámenia).

51 Po druhé, hoci je nepochybne pravda, že Komisia neprijala napadnuté rozhodnutie na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002, keďže uvedené rozhodnutie vychádza z článku 7 nariadenia č. 1/2003, je naproti tomu nesporné, že Komisia na jednej strane na základe žiadosti podanej spoločnosťou Masco v rámci oznámenia o spolupráci z roku 2002 (odôvodnenie 128 napadnutého rozhodnutia) získala informácie, ktoré jej umožnili uskutočniť inšpekcie, a na druhej strane na základe žiadostí o zníženie výšky pokút podaných ostatnými podnikmi, ako sú Grohe a Ideal Standard, mohla prinajmenšom čiastočne zozbierať informácie a dôkazy, ktoré ju viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia.

52 V dôsledku toho v prejednávanej veci existuje priamy právny vzťah medzi napadnutým rozhodnutím a všeobecným aktom, ktorý predstavuje oznámenie o spolupráci z roku 2002.Vzhľadom na to, že žalobkyňa sa nemohla domáhať zrušenia oznámenia o spolupráci z roku 2002 ako všeobecného aktu, toto oznámenie môže byť predmetom námietky nezákonnosti.

53 Z toho vyplýva, že námietka nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002, ktorú vzniesla žalobkyňa, je prípustná.

– O veci samej

54 Treba pripomenúť, že podľa článku 15 ods. 2 nariadenia Rady zo 6. februára 1962, prvého nariadenia implementujúceho články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204), teraz článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, „Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom... pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti porušujú článok [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ]“.

55 Podľa judikatúry článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 neobsahuje taxatívny výpočet kritérií, ktoré môže Komisia vziať do úvahy pri stanovení výšky pokuty. Z tohto dôvodu správanie podniku počas správneho konania môže patriť medzi okolnosti, ktoré treba zohľadniť pri tomto stanovení (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2000, Finnboard/Komisia, C-298/98 P, Zb. s. I-10157, bod 56 a tam citovanú judikatúru). V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že cieľom úplného alebo čiastočného oslobodenia od pokút navrhnutého podnikom v rámci oznámenia o spolupráci z roku 2002 je uľahčiť Komisii odhaľovanie a sankcionovanie podnikov, ktoré sú členmi tajných kartelov. Za týchto okolností Komisia mohla podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 v záujme transparentnosti a rovnosti zaobchádzania stanoviť podmienky, za ktorých všetky podniky, ktoré s ňou spolupracujú, môžu získať úplné alebo čiastočné oslobodenie od pokút.

56 Vzhľadom na predchádzajúce konštatovanie treba najskôr odmietnuť tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého v podstate Komisia nemala nijaký právny základ na prijatie oznámenia o spolupráci z roku 2002, ako nedôvodné.

57 Následne, pokiaľ žalobkyňa tiež tvrdí, že oznámenie o spolupráci z roku 2002 je v rozpore so zásadou deľby moci, takéto tvrdenie musí byť odmietnuté ako nedôvodné. Ako bolo totiž konštatované v bode 55 vyššie, Komisia mala na základe článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 právomoc prijať oznámenie stanovujúce podmienky, ktoré sú relevantné pri určení sumy pokuty, ktorú je oprávnená uložiť. V tejto súvislosti tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého boli platné programy rovnakej povahy prijaté vo viacerých členských štátoch Európskej únie zákonodarcom, musí byť odmietnuté ako neúčinné. Aj keby to tak bolo, nemá to vplyv na konštatovanie, že článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 predstavuje platný právny základ, ktorý oprávňoval Komisiu na prijatie oznámenia o spolupráci z roku 2002.

58 Okrem toho tvrdenia žalobkýň, že oznámenie o spolupráci z roku 2002 je v rozpore so zásadou transparentnosti a riadnej správy vecí verejných, musia byť odmietnuté ako nedôvodné. Na jednej strane totiž oznámenie o spolupráci z roku 2002 vzhľadom na to, že ako akt uverejnený v *Úradnom vestníku Európskej únie* stanovuje podmienky, za ktorých sa Komisia zaväzuje priznať úplné alebo čiastočné oslobodenie od pokút, neporušuje transparentnosť rozhodovacieho postupu Komisie, ale práve naopak, prispieva k nej. Na druhej strane vzhľadom na to, že toto oznámenie stanovuje rámec umožňujúci odmeňovanie podnikov, ktoré sú alebo boli členmi tajných kartelov ovplyvňujúcich Úniu, za ich spoluprácu pri vyšetrovaní Komisie, je teda nielen v súlade so zásadou riadnej správy vecí verejných, ale ju aj ozrejmuje.

59 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, ako spresnila jeho obsah vo svojich písomných pripomienkach v odpovedi na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a vo svojich ústnych odpovediach na otázky Všeobecného súdu na pojednávaní, podľa ktorého oznámenie o spolupráci

z roku 2002 je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania vzhľadom na to, že zvýhodňuje veľké podniky, treba ho odmietnuť ako nedôvodné. Stačí totiž konštatovať, že možnosť využiť výhody stanovené týmto oznámením výmenou za povinnosti, ktoré ukladá, je otvorená všetkým podnikom, ktoré chcú spolupracovať s Komisiou, bez diskriminácie na základe veľkosti podniku, ktorý sa chce podieľať na spolupráci. V tejto súvislosti žalobkyňa nijako nepreukázala, že s podnikmi, ktoré sa nachádzajú v rovnakom postavení, sa zaobchádza rozdielne, alebo naopak, že s podnikmi, nachádzajúcimi sa v rozdielnom postavení, sa neoprávnene zaobchádza rovnako.

60 Preto treba druhý žalobný dôvod zamietnuť ako sčasti nedôvodný a sčasti neúčinný.

[omissis]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Mamoli Robinetteria SpA znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia.

Pelikánová Jürimäe van der Woude

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 16. septembra 2013.

Podpisy